

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3261/2022. (VI. 3.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Fővárosi Törvényszék 5.Bpk.183/2021/2. számú végzése, valamint a Fővárosi Ítélető tábla 1.Bpkf.10.461/2021/3. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] Az indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz, és abban kérte a Fővárosi Törvényszék 5. Bpk.183/2021/2. számú végzése, valamint a Fővárosi Ítélető tábla 1.Bpkf.10.461/2021/3. számú másodfokú végzése alaptörvény-ellenességének a megállapítását és megsemmisítését. A támadott bírósági határozatok alaptörvény-ellenességét az indítványozó – utólag több beadványban kiegészített – alkotmányjogi panaszában az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése, R) cikk (2) bekezdése, IV. cikk (1)–(2) bekezdései, XV. cikk (2) bekezdése és XXIV. cikk (1) bekezdése alapján tartotta megállapíthatónak.
- [2] Az indítványozó az alkotmányjogi panasz előzményeként előadta, hogy az alábbi három jogerős elítélése kapcsán kezdeményezte ismételt összbüntetési eljárás lefolytatását 2021. április 28-án előterjesztett összbüntetési indítványában:
 - a Makói Járásbíróság 2013. január 25. napján kelt és – a Szegedi Törvényszék mint másodfokú bíróság 4.Bf.435/2013/11. számú ítélete folytán – 2014. június 11. napján jogerős, 2.B.508/2009/42. számú ítéletével – halmazati büntetésül – kiszabott 2 év szabadságvesztés (elkövetési idő: 2007. november);
 - a Makói Járásbíróság 2014. december 2. napján kelt és – a Szegedi Törvényszék mint másodfokú bíróság 1.Bf.223/2015/18. számú ítélete folytán – 2016. január 26. napján jogerős, 4.B.98/2014/56. számú ítéletével – halmazati büntetésül – kiszabott 6 év szabadságvesztés (elkövetési idő: 2013. május 24., 2013. június 14., 2013. április és 2013. július 7. napja között);
 - a Fővárosi Törvényszék 2016. december 2. napján kelt és – a Fővárosi Ítélető tábla mint másodfokú bíróság 3.Bf.55/2017/17. számú ítélete folytán – 2017. május 3. napján jogerős, 5.B.1848/2014/128. számú ítéletével kiszabott 6 év szabadságvesztés (elkövetési idő: 2012. szeptember 23).
- [3] A Fővárosi Törvényszék 5.Bpk.183/2021/2. számú végzésével az indítványozó összbüntetésbe foglalásra irányuló indítványát elutasította. Az indítványozó fellebbezése alapján eljáró Fővárosi Ítélető tábla 1.Bpkf.10.461/2021/3. számú végzésével az elsőfokú bíróság határozatát helybenhagyta.
- [4] Alkotmányjogi panaszában az indítványozó kifejtette, hogy összesen három alkalommal terjesztett elő összbüntetésbe foglalás iránt indítványt, amelyeket a bíróságok mindhárom alkalommal elutasítottak. A jelen alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló végzéseket az indítványozó az alábbi okokból tartotta alaptörvény-ellenesnek.
- [5] Hivatkozott az indítványozó a 10/2018 (VII. 18.) AB határozatban, a 3168/2019. (VII. 10.) AB határozatban és az 1/2020. (I. 2.) AB határozatban foglaltakra. Az Alkotmánybíróság gyakorlata alapján úgy vélte az indítványozó, hogy az összbüntetésbe foglalás során a bíróságok nem hagyhatták volna figyelmen kívül, hogy az alapítéletek szerinti büncselekményeket az indítványozó mikor követte el. Ezzel szemben az összbüntetési eljárásban a bíróságok az ítéletek jogerőre emelkedését tekintették irányadónak. Ez volt az oka annak, hogy az összbüntetésbe foglalást a sérelmezett bírósági határozatokban a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) rendelkezései alapján végezték el. Ezzel a bíróságok az indítványozót – saját megítélése szerint – hátrányosabb helyzetbe hozták, mintha az összbüntetésbe foglalás a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény (a továbbiakban: régi Btk.) szabályain alapult volna.
- [6] Az Abtv. vonatkozó rendelkezésének megjelölése nélkül kifejtette továbbá az indítványozó, hogy alaptörvény-ellenesnek tartja a Btk. 93. § (1) bekezdését, mivel az a régi Btk. rendelkezéseihez képest „új jogkövetkezményt állapít meg”.

- [7] Más bíróságok összbüntetési határozataiból idézve és az ezen határozatokban tett megállapításokra figyelemmel az indítványozó úgy ítélte meg, hogy az ítélkezési gyakorlat az összbüntetés tekintetében nem egységes. Saját helyzetét továbbá hátrányosnak minősítette egyéb olyan elítéltekéhez képest, akiknek az ítéleteit más bíróságok összbüntetésbe foglalták. Ezen az alapon az Alaptörvény XV. cikk (2) bekezdése megsértését állította.
- [8] Mindezek mellett az indítványozó felhívta a beadványaiban az Alaptörvény R) cikk (2) bekezdését, IV. cikk (1)–(2) bekezdéseit, XV. cikk (2) bekezdését és XXIV. cikk (1) bekezdését is, azok megsértését állítva.
- [9] 2. Az Abtv. 56. § (1) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság az indítvány érdemi vizsgálatát megelőzően lefolytatta az indítvány befogadására irányuló eljárást. Ennek eredményeként az Alkotmánybíróság arra a megállapításra jutott, hogy az alkotmányjogi panasz indítvány az alábbiak szerint nem felel meg az Abtv.-ben a befogadás körében az indítvánnyal szemben támasztott követelményeknek.
- [10] Az Abtv. 30. § (1) bekezdése értelmében az alkotmányjogi panaszt a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül kell benyújtani az ügyben első fokon eljáró bírósághoz címezve. Az indítványozó a másodfokú végzést – a bíróság tájékoztatása szerint – 2021. június 24-én vette át. Az alkotmányjogi panaszt az indítványozó 2021. június 28-án határidőben nyújtotta be.
- [11] 3. Az Alkotmánybíróság szerint nem tesz eleget ugyanakkor az indítvány az Abtv. 52. § (1b) bekezdésében a határozott kérelemmel összefüggésben rögzített feltételeknek.
- [12] A jogszabályhely a) pontja értelmében az indítványnak meg kell jelölnie azt az alaptörvényi, illetve törvényi rendelkezést, amely megállapítja az Alkotmánybíróság hatáskörét az indítvány elbírálására, továbbá amely az indítványozó jogosultságát megalapozza. Ezt a követelményt az indítványozó részben teljesítette, mivel indítványában megjelölte az Abtv. 27. §-át, amely Alkotmánybíróság hatáskörét a kifogásolt bírósági határozatok vizsgálatára megalapozta. Nem hívott fel ugyanakkor az indítványozó sem olyan alaptörvényi, sem olyan törvényi rendelkezést, amely az általa kifogásolt jogszabályhely vizsgálatára lehetőséget teremtett volna. Így a Btk. 93. § (1) bekezdése alaptörvény-ellenessége vizsgálatára jelen eljárásban nem volt lehetőség.
- [13] Az indítványozó megjelölte – az Abtv. 52. § (1b) bekezdés d) pontjának megfelelően – az Alaptörvény sérülni vélt rendelkezéseit [Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése, R) cikk (2) bekezdése, IV. cikk (1)–(2) bekezdései, XV. cikk (2) bekezdése és XXIV. cikk (1) bekezdése].
- [14] Meghatározta továbbá – az Abtv. 52. § (1b) bekezdés c) és f) pontjaiban foglalt követelményeket teljesítve – az Alkotmánybíróság által vizsgálandó konkrét bírósági határozatokat, valamint kifejezett kérelmet fogalmazott meg a megsemmisítésükre.
- [15] Az Abtv. 52. § (1b) bekezdés további rendelkezései értelmében az indítvány abban az esetben tekinthető határozottnak és fogadható be, ha megjelöli az eljárás megindításának indokait és az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének lényegét [b) pont]; továbbá indokolást tartalmaz arra nézve is, hogy a sérelmezett bírói döntés miért ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezéseivel [e) pont]. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint ilyen indokolás hiányában az indítvány nem alkalmas az érdemi elbírálásra {3075/2016. (IV. 18.) AB határozat, Indokolás [19]; 3231/2016. (XI. 18.) AB határozat, Indokolás [26]}.
- [16] Az Alkotmánybíróság az indítvány vizsgálata alapján megállapította, hogy az indítványozó a konkrét esetben nem fejtette ki az alaptörvény-ellenesség körében felhívott alaptörvényi rendelkezésekben biztosított jogai sérelmének lényegét. Nem adott továbbá elő az indítványozó ezek kapcsán olyan alkotmányjogilag értékelhető indokolást, amely alapján a konkrét bírósági határozatok Alaptörvénnyel való összhangja érdemi vizsgálat keretében megkérdőjelezhető lett volna.
- [17] Előadta ugyan az indítványozó, hogy az összbüntetési indítványa alapján eljáró bíróságok hátrányos helyzetbe hozták azzal, hogy az összbüntetésbe foglalási eljárás során figyelmen kívül hagyták a bűncselekményei elkövetési idejét, és ahelyett az ítéletek jogerőre emelkedését vették figyelembe, amelynek következtében a Btk. rá nézve kedvezőtlenebb szabályait alkalmazták. A kifogásolt bírósági határozatokat áttekintve ugyanakkor az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a Fővárosi Törvényszék a végzésében vizsgálta az ítéletek alapjául szolgált bűncselekmények elkövetési idejét. Ennek eredményeként állapította meg, hogy a Makói Járásbíróság 4.B.98/2014/56. számú ítélete alapjául szolgált cselekmények elkövetési ideje a Btk. 2013. július 1-jei hatálybalépése utáni időre esik. A Btk. 2. § alkalmazásával megállapított elkövetési idő így az indítványozó esetében az új Btk. hatálya alá esett. Erre figyelemmel rögzítette a Makói Járásbíróság, hogy a konkrét esetben mind az elkövetés, mint az elbírálás ideje alapján a Btk. rendelkezéseit kellett alkalmazni. A Fővárosi Bíróság

a másodfokú végzésben úgy foglalt állást, hogy az elsőfokú bíróság helytállóan és helyes jogi érvelés alapján alkalmazta az összbüntetésbe foglalásra a Btk. rendelkezéseit.

- [18] Minderre tekintettel az Alkotmánybíróság úgy ítélte meg, hogy az indítványban foglalt indokok alapján a konkrét bírósági határozatok Alaptörvénnyel való összhangja érdemben nem volt vizsgálható.
- [19] 4. Megjegyzi az Alkotmánybíróság, hogy a 3256/2022. (VI. 3.) AB határozatában (a továbbiakban: Abh.) elutasította azt az alkotmányjogi panaszt, amelyben az indítványozó az eljáró bíróságok azonos okfejtésen alapuló végzéseit – megfelelően kifejtett, alkotmányjogilag értékelhető indokok alapján – kifogásolta.
- [20] Az Abh.-ban az indítványozó voltaképpen azt a módszert kifogásolta, amelynek segítségével a bíróság az elkövetési időt az összbüntetéssel érintett több bűncselekmény esetében megállapította. Ezen módszer kapcsán az Alkotmánybíróság az Abh.-ban rámutatott: az elkövetési idő és annak alapján az elkövetés idején hatályban lévő büntető törvény meghatározásának a módja az összbüntetési szabályok alkalmazása keretébe eső olyan szakjogi kérdés, amelyet az eljáró bíróságoknak kell meghatározniuk. Az Alkotmánybíróság az Abh.-ban úgy ítélte meg, hogy a bíróság eleget tett az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdéséből fakadó visszaható hatály tilalmából és az Alkotmánybíróság határozataiból levezethető követelményeknek: a Btk. 2. §-ában foglalt szabályok alkalmazása keretében megállapította az elkövetés és az elbírálás idejét, az ezen időpontokban hatályban lévő büntető törvényt és annak alapján az alkalmazandó büntető törvénykönyvet. Ezért az Alkotmánybíróság az Abh.-ban megállapította, hogy a támadott bírósági határozat nem ellentétes az Alkotmánybíróság – bíróságokra is kötelező – határozataiból és az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdéséből fakadó követelményekkel.
- [21] 5. A fentiekre tekintettel az Alkotmánybíróság az indítvány vizsgálata alapján arra a megállapításra jutott, hogy az nem felel meg az alkotmányjogi panaszok befogadhatóságával szemben támasztott követelményeknek, és az alkotmányjogi panasz befogadását az Abtv. 56. § (1)–(3) bekezdései alapján eljárva, az Ügyrend 30. § (2) bekezdés h) pontjára figyelemmel visszautasította.

Budapest, 2022. május 17.

Dr. Juhász Miklós s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Czine Ágnes s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Horváth Attila s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Juhász Miklós s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Juhász Imre
alkotmánybíró helyett

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/2705/2021.

